

وزارت آموزش و پرورش دردولت سیزدهم

گام ها و اقدامات

گامی در مسیر تحقق تحول بنیادین آموزش و پرورش
در طلیعه گام دوم انقلاب اسلامی

جبهه تعلیم و تربیت انقلاب اسلامی
اردیبهشت و خرداد ۱۴۰۰

وزارت آموزش و پرورش در دولت سیزدهم

گام ها و اقدامات

گامی در مسیر تحقق تحول بنیادین آموزش و پرورش
در طلیعه گام دوم انقلاب اسلامی

مقدمه

به نظر می‌رسد اهمیت و جایگاه تعلیم و تربیت بر فعالان و دغدغه‌مندان این عرصه پوشیده نیست لیکن ضروری است که میزان اثرگذاری این مقوله برای سایر مسئولان و دست‌اندرکاران روشن شود. شاید بتوان گفت نظام تعلیم و تربیت و اصلی‌ترین وزارت خانه متولی آن به مثابه تنگه احد نظام است که موفقیت در صیانت شایسته از آن، پیروزی نهایی نظام اسلامی را ان شاءالله در پی خواهد داشت اما کوتاهی و غفلت از این موقعیت ویژه، ممکن است ضررهای جبران‌ناپذیری به بار آورد. به تعبیر دقیق مقام معظم رهبری بزرگترین سرمایه یک کشور نیروی انسانی آن است و در بلند مدت هیچ چیز به اندازه تعلیم و تربیت اهمیت ندارد.

شرایط کنونی و نیازهای سخت‌افزاری و نرم‌افزاری وزارت آموزش و پرورش، ضرورت تصمیمات صحیح و کارشناسی شده و اقدامات عمیق، انقلابی و عاجل را ایجاب می‌کند. گروهی از کارشناسان حوزه‌های نظری و عملی آموزش و پرورش در جلسات متعدد مشورتی و هم‌افزایی به شرح و تفصیل دیدگاههای خود درباره مهم‌ترین اشکالات و نیز راه حل‌ها برای وضعیت موجود پرداختند. تفصیل مطالب موجود است لیکن در این مختصر صرفاً نکات و پیشنهادهای اصلی بطور خلاصه مورد اشاره قرار می‌گیرد.

ذکر این نکته نیز ضروری است که پرداختن به یک موضوع به معنی نفی تلاش‌ها و اقدامات فعلی یا نادیده گرفتن زحمات قبلی نیست بلکه تاکید بر تداوم نیاز و پیشنهاد اقدامات تکمیلی است.

(۱) تعلیم و تربیت فراتر از یک وزارت

(الف)

اول) بسیاری از مسائل و مشکلات نظام تعلیم و تربیت در عین وسعت و عمق اثرگذاری، پنهان و خاموش هستند و حل آنها از عهده یک وزارتخانه بنام آموزش و پرورش بر نمی آید.

دوم) در نگاه دولت و مجلس، به علت مشکلات بودجه ای و مالی، شخصیت وزیر بیش از آنکه فکری و فرهنگی و سازمانی باشد باید مقتدر و مالی باشد تا بتواند از مجلس و دولت پول و امکانات بگیرد

(ب)

اول) همانگونه که مسائل کلان اقتصادی نیازمند هماهنگی های کلان حاکمیتی است حل مسائل نظام تعلیم و تربیت و آموزش و پرورش نیز نیازمند جلسات متعدد سران قوا برای اقدامات هماهنگ ملی و حاکمیتی است.

دوم) وزیر باید مورد اعتماد و همراهی رئیس جمهور و مجلس باشد تا بهتر بتواند به ابعاد محتوایی وزارت رسیدگی کند.

(۲) حرکت کند در اجرا

(الف) در درون وزارتخانه بعضی مسائل دچار مرور زمان و کندی در اقدام شده و ضررهای مادی و معنوی فراوانی به دنبال داشته مانند اجرای سند تحول، بازنشستگی، جذب و جایگزینی، دانشگاه فرهنگیان و..

(ب) در کنار مسیرهای متداول برای تحول، باید قرارگاه های تصمیم ساز و عملیاتی کوتاه مدت در درون وزارتخانه تشکیل شود و منتظر روال های بروکراتیک و طولانی مدت نباشیم.

۳) پراکنده کاری سازمانی

الف) سازمان ها و مجموعه های وابسته به وزارت دارای هدف گذاری های درونی مجزا و غیر همسو هستند

ب) باید همه سازمانها و نهادهای وابسته به وزارت سیاستگذاری دقیق و مشخص در مسیر رشد نظام تعلیم و تربیت داشته باشند و ربط و نسبت آنها با ماموریت وزارت سنجیده شود.

۴) ضرورت تعادل های پسرانه و دخترانه

الف) در بسیاری از ساحت های نظری و عملی وزارتخانه، علیرغم نیازها و ضرورت ها، طراحی و گردش امور مردانه و پسرانه است و ویژگی های دخترانه و زنانه بطور واقعی و غیر شعاری در نظر گرفته نشده است. حتی نیروهای خانم هم مردانه به کار گرفته می شوند.

ب) توجه و بازتعریف زندگی دخترانه و زنانه و تولید محتواها، مقدمات و فرایندهای لازم برای اجرای دقیق آنها

۵) عدم همکاری منسجم با حوزه علمیه

الف) علیرغم اینکه تربیت مردم از اصلی ترین وظایف حکومت اسلامی و نیز حوزه های علمیه است، این نهاد مهم و روحانیت نقش و جایگاه

شایسته و اثرگذار خود را در جریان اصلی تربیت و نیز آموزش های مرتبط در وزارتخانه ندارد. در بسیاری موارد نیز روحانیت مانند کارمندان در درون سیستم بکارگیری و هضم می شوند.

(ب)

اول) ارتقاء و تقویت دفتر ارتباط حوزه و آموزش و پرورش
دوم) تقویت جریان ورود طلاب فاضل و ماهر به آموزش و پرورش با همکاری دانشگاه فرهنگیان سوم) ارتباط گسترده و موثر با نهادهای و مسئولین حوزوی کشور اعم از نهادهای تبلیغی، ائمه جمعه، مدیران مدارس علمیه (چهارم) انسجام بخشی و توانمند سازی طلاب شاغل در آموزش و پرورش پنجم) جهت دهی به فعالیت های تبلیغی، پژوهشی و اندیشه ای طلاب برای حضور در موضوعات مرتبط با آموزش و پرورش و تعلیم و تربیت ششم) ایجاد ارتباط مستمر و موثر بین مراجع و علماء و اساتید حوزه و وزیر آموزش و پرورش

۶) دانشگاه فرهنگیان

(یکی از ابعاد مهم حاکمیتی نظام تعلیم و تربیت است و باید حفظ و تقویت شود)

الف) ضعف دانشگاه فرهنگیان

اول) آموزش محور است و مهارت های معلمی کم است **دوم)** سعی می شود مانند سایر دانشگاه ها اداره شود و نظام ارتقای اساتید آن مقاله محور و... است. سوم) نظام گزینش آن معیوب است و صرفاً پذیرش از دیپلم و استخدام زودرس باعث افت انگیزه و بی توجهی به مهارت می شود

(ب)

اول) هویت بخشی و توجه ویژه به دانشگاه فرهنگیان و شهید رجایی با تقویت دانشی و امکاناتی و روشی و تامین اکثریت نیروی انسانی وزارتخانه از این دو مرکز.

دوم) حضور مستمر و برنامه ریزی شده وزیر در این دو مرکز و طرح مسائل وزارتخانه را با دانشجویان و مشورت با آنها. سوم) طراحی یک نظام گزینشی با ورودی از سطوح مختلف تحصیلات دانشگاهی و حوزوی. چهارم) اجرای دوره های تربیتی با زمان بندی های کوتاه مدت و بلند مدت ، و ضمن خدمت های تربیتی مجزا و مدرسه محور. پنجم) توجه به فرایندهای استعدادیابی چند بعدی برای جذب معلم های توانمند و با انگیزه. ششم) تغییر نظام تربیت معلم به نظام تربیت مربی که فراتر و عمیق تر از معلمی است.

۷) کمبود نیروی انسانی و ستاد سنگین و متراکم

(الف)

اول) کمبود نیروی انسانی و موج بازنشستگی های فعلی **دوم)** تراکم نیروی انسانی در ستاد کشوری و ستادهای استانی و... **سوم)** عدم تناسب تعداد نیروی انسانی در ستاد و صف (مدرسه) **چهارم)** عدم گردش نخبگانی در ستادها بویژه در سطح کشوری و میانگین بسیار بالا و رکودزای ماندگاری افراد در نهادهای اصلی و تصمیم ساز ملی

(ب)

اول) تقلیل هوشمند و تدریجی نیروهای ستادی به سه چهارم تا سه پنجم با تعریف مجدد وظایف سازمانی و بکارگیری سامانه ها و نرم افزارها و جایابی نیروها به شرط کارآمدی در مدارس **دوم)** جذب از طریق ایجاد میانبر های مهارتی و حرفه ای از راههای جایگزین

۸) جایگاه ضعیف مدرسه

الف)

اول) عدم جایگاه و شأن بالا و شایسته مدرسه از لحاظ مادی و معنوی چه در درون وزارت و چه در بیرون از جمله در محله و شهر نسبت به نهادهای اجتماعی دیگر مانند فرهنگسراها و سرای محله ها و...
دوم) وجاهت و شأن بالاتر نیروهای ستادی در بسیاری موارد دوم) حقوق و مزایای بهتر در ستاد نسبت به مدارس

ب) مدرسه محوری در درون وزارتخانه به معنی کامل کلمه و سپس در بیرون وزارت

اول) با همانگی داخلی و نیز با سایر بخش ها، مدارس در کنار مساجد از لحاظ مختلف به تدریج از بهترین مراکز شهری و روستایی باشند.
دوم) با طراحی فرایندها و تشویق های مختلف و اثرگذار بهترین نیروهای فعال در آموزش و پرورش همواره برای مدیریت مدارس انتخاب و بکارگیری شوند.
سوم) باز طراحی حقوق و مزایای کارکنان با در نظر گرفتن توانایی ها و بهره وری بیشتر به نفع مدارس

۹) ضعف مدارس خارج از کشور

الف)

اول) رها شدگی و کم اثر شدن بیش از صد و ده مدرسه خارج از کشور
دوم) عدم پوشش و جذابیت برای غیر ایرانیان
سوم) پوشش ضعیف و غیر هوشمند دانش آموزان ایرانی

(ب)

اول) تقویت مدارس خارج از کشور در برنامه و محتوا و نیروی انسانی
دوم) اخذ مجوز پذیرش دانش آموزان بومی کشور مقصد باتوجه به سیاست های حاکم
سوم) حضور فعال در عرصه تعلیم و تربیت جهانی به خصوص کشورهای مقاومت با برگزاری نشست ها و همایش ها بین المللی
چهارم) توجه ویژه به برنامه های تربیتی دانش آموزان مدارس خارج از کشور و تقویت بنیه فکری و عقیدتی ایشان

۱۰) پایش و پیامدسنجی

(الف)

اول) نبود سیستم پایش و ارزیابی کلان برای پیامدسنجی های کمی و کیفی در سطح ملی و عدم ارزیابی دقیق درونی از وضعیت معلمان و دانش آموزان.
دوم) اکتفا به نتایج کنکور سراسری و آزمون های نهایی برای بازخوردگیری فرایندهای آموزشی در کشور سوم) نبود هرگونه پایش و پیامدسنجی کیفی از وضعیت تربیتی و اعتقادی دانش آموزان در سطح کشور به گونه ای که به اصلاح برنامه ها بینجامد

(ب)

اول) ایجاد یک مرکز پایش و ارزیابی کمی و کیفی چابک و اثرگذار برای پیامدسنجی برنامه ها و اقدامات ضروری است.
دوم) پیامدسنجی ها باید در همه ابعاد آموزشی، تربیتی، پژوهشی و مهارتی و... انجام شود

۱۱) مردمی سازی

الف)

اول) خیرین مدرسه ساز مهم ترین ظرفیت فعال شده فعلی
دوم) عدم ساماندهی دقیق غیر دولتی ها و نگاه به آنان به عنوان رقیب های منفی علیرغم پوشش ۱۲ درصد دانش آموزان سوم) عدم استفاده و تعامل جدی از ظرفیت های های مردمی در بحث های کیفی تر مدرسه مانند آسیب های اجتماعی، سلامت و...

ب)

اول) توسعه مفهومی و اثرگذاری خیرین به عنوان مدرسه یاران
دوم) بکارگیری بهتر ظرفیت انجمن اولیاء و مربیان
سوم) توسعه تعاملات هدفمند با نهادهای فرهنگی و انقلابی کشور
چهارم) ایجاد سازوکارهای مناسب برای استفاده و پذیرایی از مجموعه های مردم نهاد نخبگانی و دانش بنیان و...

۱۲) عدم اهتمام فراگیر و چندلایه به سند تحول

الف)

اول) اولویت دهی به تولید اسناد اقماری متعدد و غفلت از اجرا
دوم) عدم اشراف بسیاری از مدیران مهم ستادی و مدرسه ای بر محتوای سند تحول و فقط تکرار زبانی
سوم) عدم ساده سازی ها و راهنمایی های اجرایی برای مدارس و معلمان
چهارم) جایگزینی تدریجی و تخریبی مفهوم اقدام به جای وصول به اهداف (مثلاً برگزاری نماز جماعت جایگزین مفهوم مومن شدن بچه ها)

۱۳) تاکید بر آموزش های یکسان، خطی و مسطح و ضعف نظام استعدادیابی

(الف)

- اول) حجم بالای متون آموزشی
- دوم) حفظ محوری
- سوم) در حاشیه بودن مهارت ها
- چهارم) عدم اهتمام به استعدادهای مختلف از جمله سمپاد و امثال آن

(ب)

- اول) کاهش حجم متون و افزایش تمرین های فعال در کل نظام آموزشی تربیتی
- دوم) تغییرات بنیادین برای اولویت فهم بر حفظ
- سوم) توسعه و ارزش دهی به مهارت محوری بر اساس استعدادهای
- چهارم) رسیدگی صحیح و زنجیره ای با تدابیر میان بخشی با سایر وزارتخانه ها درباره استعدادهای کشف شده

۱۴) بدنه بزرگ، راهبری ضعیف

(الف)

- اول) افت جایگاه راهبری فکری و ایده پردازی وزیر آموزش و پرورش در بین فرهنگیان و جلوه پشتیبانی و نهایتا اداری
- دوم) ضعف جایگاه نظام تعلیم و تربیت در حاکمیت و ذهنیت مردم
- سوم) اسناد بالادستی و بخشنامه های زیاد در عین عدم انسجام فعالیتی مدارس

(ب)

اول) وزیر آموزش و پرورش هم خودش باید دارای فکر و ایده راهبردی و پیشرو باشد و هم نباید تنها سخنگوی مباحث مالی و اجرایی وزارت باشد. نیازمند وزیری با توانمندی های توأمان نظری و عملی هستیم

دوم) وزیر آموزش و پرورش باید در عین اهل فکر و مشاوره پذیر بودن روحیه تحول خواهی و جسارت داشته باشد.

سوم) ارتباط گیری هدفمند و همه جانبه وزیر با بدنه عمومی نیروی انسانی

چهارم) ضرورت انسجام و هویت بخشی به نیروی انسانی

۱۵) جایگاه فرهنگی و اجتماعی معلمان

(الف)

اول) عدم نگاه عمومی به معلمان به عنوان یک گروه پیشرو، اثرگذار و نخبگانی

دوم) عدم انسجام هویت بخش و انگیزه ساز بین معلمان

سوم) عدم کفایت ضمن خدمت های فعلی از جمله ضعف جدی در سواد رسانه ای و مهارتی

(ب)

اول) ضرورت بازآفرینی و تقویت جایگاه اجتماعی معلمان

دوم) تقویت جذب نخبگانی برای معلمی

سوم) اقدامات مادی و معنوی هویت ساز برای جامعه معلمان

چهارم) تقویت هدفمند و منعطف دوره های ضمن خدمت

پنجم) تعریف میان بخشی نقش های فرهنگی و اجتماعی برای جامعه معلمان در شهرها و محلات

۱۶) وضعیت دانش آموزی

(الف)

اول) عدم پوشش آموزش فعلی برای چند میلیون دانش آموز
دوم) ضعف عمومی مهارتی
سوم) ضعف جدی تربیت دینی
چهارم) ضعف ویژگی های مهم هویتی در سطح عمومی مانند
مسئولیت پذیری، صداقت، ایمان و... پنجم) مشکل مهم ترک تحصیل

(ب)

اول) اولویت قطعی برای تکمیل پوشش آموزش با همکاری صدا و
سیما بجای تکیه صرف بر فضای مجازی
دوم) اقدام فراگیر برای جلوگیری از پدیده ترک تحصیل با همکاری
نهادهای حقیقی و حقوقی و جامعه خیرین
سوم) توجه به عناصر تربیت اقتضایی در کنار کلیات مشترک
چهارم) توجه به تربیت میدانی و مهارتی با مسئولیت دهی در محیط
اجتماعی
پنجم) توجه به عناصر پایه ای و در عین حال پنهان تربیت دینی بجای
حفظ محوری مانند حياء، نظم، احترام به والدین و معلمان و...

۱۷) محتوای آموزشی و تربیتی

(یکی از ابعاد مهم حاکمیتی نظام تعلیم و تربیت است و باید حفظ و
تقویت شود)

(الف)

اول) عدم لحاظ تفاوت های جنسیتی در بسیاری موارد
دوم) عدم استفاده از ظرفیت های ملی و بومی بطور کامل
سوم) عدم لحاظ بعضی شرایط سنی مانند سن تکلیف در کتاب های
پسرانه و دخترانه
چهارم) تراکم بسیار، حفظ محوری، ناکارآمدی در زندگی واقعی اکثریت
دانش آموزان

(ب)

محتواها و منابع درسی تربیتی باید چند وجهی، منعطف، دارای
جنبه های مشترک در مبانی و کلیات و جنبه های اختصاصی متناسب
با گروه های مخاطب اعم از پسر، دختر، روستایی، شهری و در اقلیم
های مختلف باشد. کاهش تراکم و حفظیات و توجه به مهارت افزایی
نیز بسیار مهم است.

۱۸ جایگاه خانواده

(الف)

اول) کنار گذاری خانواده ها از اثرگذاری اصلی در فرایند تربیت
دوم) عدم کسب مهارت های لازم برای نقش آفرینی سوم) منفعل و بی
برنامه در تعامل با مدرسه.

(ب)

اول) راه اندازی معاونت امور خانواده در وزارتخانه
دوم) نقش دهی جدی به عنوان متولی اصلی تربیت و سرنوشت
فرزندان
سوم) مهارت دهی کافی و متناظر با رشد فرزندان
چهارم) معرفی محصولات مورد نیاز والدین
پنجم) پاسخگویی به سوالات و مشکلات تربیتی و آموزشی والدین

۱۹) اقتصاد آموزش و پرورش

الف)

اول) وابستگی کامل به بودجه سالانه بیرونی
دوم) عدم استفاده از امکانات و فرصت های بسیار زیاد مالی وزارت و عدم طراحی برای درآمدزایی

ب)

اول) استفاده از جمعیت زیاد دانش آموزان، معلمان و خانواده های فرهنگیان به عنوان فرصت و عامل قدرت مالی نه تهدید
دوم) فعال سازی و پشتیبانی نهادهای مالی تحت پوشش در جهت کمک به اهداف اصلی وزارت
سوم) استفاده از امکانات و اماکن تحت پوشش به عنوان سرمایه های درآمدزا

چهارم) بهره‌وری منابع فعلی (اصلاح و کوچک سازی ساختار اداری، بهینه سازی ساماندهی نیروی انسانی، اصلاح جدول دروس، تجمیع مدارس کوچک، اصلاح دوره متوسطه دوم و تجمیع شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش و اصلاح رشته‌های نظری، حذف برنامه‌های ناکارآمد، استقرار سامانه‌های هوشمند اداری و مدیریتی، تجمعی سامانه‌های متعدد عملیاتی دانش‌آموزی و نیروی انسانی و...)

پنجم) ایجاد منابع جدید و شفاف‌سازی منابع کسب شده از طریق مشارکت‌های مردمی، وقف، هم‌افزایی با سایر دستگاه‌ها و نهادهای دولتی و عمومی

ششم) افزایش منابع بودجه فعلی (ایجاد منابع جدید پایدار مالیاتی با توجه به اقتصاد کلان و با کنترل اثرات سوء در سایر بخش‌ها

۲۰) تعاملات و ارتباطات بیرونی

الف)

- اول)** فشارها و سهم خواهی های سیاسی و جناحی در عزل و نصب مدیران تا پایین ترین سطوح شهرستان
- دوم)** عدم ثبات مفید در رده های مدیران و تاثیرپذیری از انواع انتخابات
- و...
- سوم)** عدم ثبات وزیران به دلایل مختلف از جمله مشکلات مالی وزارت
- و...

ب)

- اول)** عزل و نصب مدیران استانی بصورت فرایندی و توسط شوراهای تخصصی از جمله شورای عالی انقلاب فرهنگی و مبتنی بر نظام شایستگی و شاخص ها
- دوم)** تصمیم گیری کلان در سطح سران قوا درباره مباحث مالی و پشتیبانی وزارت و تمرکز بیشتر وزیر بر وظایف تخصصی

۲۱) دوره های تحصیلی

الف)

- اول)** طولانی بودن
- دوم)** ضعف استعداد پذیری
- سوم)** ضعف تفکر و تعقل
- چهارم)** ضعف مهارتی و فنی حرفه ای

(ب)

اول) توجه ویژه به پرورش تفکر و تعقل به عنوان هسته اصلی ایمان و رشد مردم و پیشرفت کشور
دوم) برنامه ویژه شناسایی استعدادها و هدایت تحصیلی، شغلی و علمی
سوم) بازطراحی و کوتاه سازی دوره‌های تحصیلی با توجه به نیاز کشور به اشتغال، پشتیبانی از تولید، تسهیل و تسریع ازدواج
چهارم) تقویت و توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و توجه به مهارت‌های اساسی پایه تولید در آموزش‌های ابتدایی از جمله تفکر طراحی، تفکر سیستمی، تفکر خلاق

۲۲) شورای عالی آموزش و پرورش

(الف)

اول) اثرگذاری محدود علیرغم امکان بالا
دوم) سن بالا و مشاغل متعدد اعضا
سوم) کمبود حضور مجتهدین متخصص در تربیت اسلامی
چهارم) تضاد برخی مصوبات و خلأ شیوه نامه های پشتیبان سند تحول

(ب)

اول) ضرورت استفاده از مجتهدین متخصص در تربیت اسلامی
دوم) ضرورت استفاده از افراد فارغ البال و حاضر در درون بدنه فرهنگیان
سوم) تمرکز بر تولید شیوه نامه ها و اجرای سند تحول
چهارم) تلفیق سنی مناسب اعضا

۲۳) سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

(به مثابه قلب آموزش و پرورش)

(الف)

اول) سنگین و کند به علت تعارضات فکری و دیدگاه ها
دوم) فراز و فرود تفکر اسلام ناب و انقلاب اسلامی در سطوح مختلف
(سوم) عدم اهتمام کافی به مجلات رشد
چهارم) بهره برداری حد اقلی از امکاناتی مانند جشنواره فیلم رشد،
انتشارات مدرسه و...
پنجم) حجم بالای کتاب های رسمی و عدم سرمایه گذاری روی مطالعه
غیر رسمی معلمان و دانش آموزان

(ب)

اول) بازطراحی و بکارگیری بدون تعارف نیروهای متفکر، یک شغله،
مدرسه شناس و معتقد به اسلام ناب و آرمانهای انقلاب اسلامی
دوم) اهتمام لازم به مجلات رشد در ابعاد مختلف
سوم) سرمایه گذاری تربیتی، انقلابی، ملی و بین المللی روی جشنواره
فیلم رشد و انتشارات مدرسه

۲۴) سازمان تعلیم و تربیت کودک

(الف)

اول) متولیان اسمی و رقبای فراوان در کشور
دوم) ساختار سنگین اولیه و شروع کند
سوم) خطر کاهش حضور و نقش تربیتی خانواده و مادر

(ب)

اول) بازطراحی چابک و اثرگذار و اولویت دهی به نقش سیاستگذاری و جمع‌کنندگی نسبت به تصدی‌گری
دوم) طراحی ساختار و فعالیت سازمان با محوریت خانواده و مادر و سپس تشکل‌های مردمی
سوم) بهره‌گیری از کادر و ساختار چابک، خلاق، نوآور، متدین، جوان در راستای نقش‌آفرینی موثر
چهارم) ایجاد بخش رسانه در راستای سیاستگذاری و تولید محتوای کودک
پنجم) ایجاد بخش محصولات در راستای تولید، انسجام بخشی و معرفی محصولات کودک و بررسی و صدور مجوز تولید و عرضه محصولات کودک

۲۵) کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

(الف)

اول) ضعف در اتصال به بدنه و فعالیت‌های عمومی وزارت
دوم) پوشش محدود دانش‌آموزی
سوم) خطر فعالیت‌های سکولار

(ب)

اول) تقویت فعالیت‌های نوآورانه کانون
دوم) هم‌افزایی و بهره‌گیری از ظرفیت تشکل‌های کودک و نوجوان مردمی
سوم) تولید محتوای فاخر با نگاه انقلاب اسلامی در همه بخش‌ها
چهارم) سرمایه‌گذاری ویژه در موضوع فلسفه برای کودکان با نگاه اسلامی و بومی

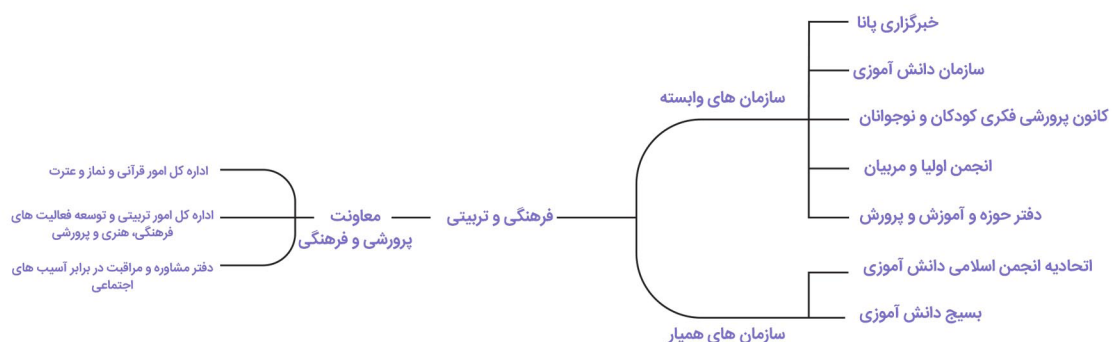
۲۶) فعالیت های فرهنگی پرورشی

(الف)

اول) پراکندگی درونی و موازی کاری
دوم) عدم اولویت واقعی تزکیه بر تعلیم در ساختار و اجرای وزارت

(ب)

اول) بازطراحی وظایف وزارت بر اساس تقدم تزکیه بر تعلیم و حرکت به سوی حیات طیبه
دوم) هماهنگ و یکپارچه سازی بخش های فعال فرهنگی و تربیتی در درون وزارت شامل:

سوم) نشاط بخشی و بازتعریف فعالیت های معاونت فرهنگی و پرورشی

۲۷) کرونا و پساکرونا

(الف)

اول) ایجاد مشکلات آموزشی

دوم) ایجاد مشکلات پرورشی

سوم) ایجاد یا تقویت عرصه های جدید اثرگذار در تعلیم و تربیت

مانند فضای مجازی

چهارم) مسائل دانشی و مهارتی معلمان

پنجم) ...

(ب)

اول) در نظر گرفتن یک دوره کشوری جبرانی برای مرور و یادآوری دروس

دوره کرونا در اولین فرصت کلاس های حضوری

دوم) ایجاد چند قرارگاه عملیاتی در عناوین زیر برای مدت کوتاه و در

کنار آن شکل گیری ستاد تحول در آموزش و پرورش که بتواند

فعالیت های عملیاتی قرارگاه ها را به نظام آموزش و پرورش بنشاند و

تثبیت نماید.

سوم) تشکیل قرارگاه هایی با عناوین تعلیم، تربیت، فرهنگیان، امور

مالی و اقتصادی، خانواده و ...

۲۸) مبانی و روش های اسلامی و بومی در تعلیم و تربیت

(الف)

اول) پایه های نظام آموزش و پرورش ما وارداتی و غیر بومی است

دوم) هنوز جامع تفسیری تعلیم و تربیت برای استفاده صدر تا ذیل

فعالان این عرصه وجود ندارد

سوم) هنوز یک جامع روایی تعلیم و تربیت برای استفاده صدر تا ذیل
فعالان این عرصه وجود ندارد
چهارم) به فرض ورود دانش و تجربه جهانی در این عرصه، سنجه ای
مبتنی بر آیات و روایات برای ارزیابی و صحت سنجی آن در اختیار
فعالان این عرصه وجود ندارد

(ب)

اول) باید نظام تعلیم و تربیت برای بازطراحی بطور مبنایی مورد
مطالعه و بازبینی قرار گیرد
دوم) باید با همکاری حوزه جامع تفسیری تعلیم و تربیت تدوین شود
سوم) باید با همکاری حوزه جامع روایی تعلیم و تربیت تدوین شود
چهارم) داشته های داخلی و یافته های بیرونی برای تعلیم و تربیت
باید با سنجه قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام سنجیده شود.

۲۹) رصد دانش و تجربه جهانی در عین اتکاء به مبانی و روش های اسلامی و بومی

(الف)

اول) کم اطلاعی از دانش و تجربیات جهانی در عرصه تعلیم و تربیت
دوم) تحلیل های التقاطی ناصحیح و تقلیده های سطحی

(ب)

اول) باید مستحکم ترین و نیز جدید ترین مبانی و روش های نظام
های تعلیم و تربیت جهانی همواره رصد و تحلیل شود
دوم) یافته های جدید باید پیش از هر چیز با سنجه های داخلی
مورد ارزیابی و صحت سنجی قرار گیرد

۳۰) تعلیم و تربیت و فضای مجازی و رسانه

(الف)

اول) وزارت رسانه درونی قوی ندارد

دوم) وزارت ارتباط منسجم لازم را با رسانه ها و بطور خاص صدا و سیما ندارد

سوم) وزارت نسبت به فضای مجازی کاملاً منفعل است.

(ب)

اول) تقویت کارآمد رسانه ای وزارت

دوم) ارتباط تعاملی مصوب در سطح سران قوا با صدا و سیما و تعیین نقش مشخص در کلیه برنامه های حوزه کودک و نوجوان اعم از آموزشی و سرگرمی و... در کلیه شبکه ها

سوم) ورود فعالانه و تولید محور به فضای مجازی

۳۱) نگاه ملی انقلابی و نگاه تمدنی فرهنگیان و دانش آموزان

(الف)

اول) ضعف در هر دو گروه به دلایل مادی و معنوی مشترک و متفاوت **دوم)** ضعف در بلند همتی و آرمان خواهی و نداشتن اهداف بلند در بسیاری از اعضای هر دو گروه به دلایل درونی و بیرونی وزارت

(ب)

اول) کاهش موانع مختلف این عرصه

دوم) تشویق و طراحی آرمانهای جهان وطنی و مهدویت در هر دو گروه

سوم) تقویت جایگاه دیدگاه جهانی اسلام ناب در محتواها و برنامه ها و تربیت معلم ها

۳۲) نقش بی بدیل اردو در تربیت و مسأله اردوگاهها

(الف)

- اول)** پراکندگی نامتوازن اردوگاهها در کشور
دوم) میانگین کمتر از یک برای استفاده سالانه دانش آموزان از ۲۶۳ اردوگاه وزارت در سطح کشور
سوم) تقلیل اردوگاه داری به سرایداری صرف

(ب)

- اول)** ایجاد یا تهاتر اردوگاهها در سطح کشور بر اساس پراکندگی مورد نیاز و آمایش سرزمینی
دوم) هم افزایی در استفاده متقابل از اردوگاهها با سایر نهادهای فرهنگی، اجتماعی یا نظامی و...
سوم) استفاده مبتنی بر طرح تربیتی (سناریو) از اردوگاهها متناسب با اقلیم های مختلف کشور و نیازهای سنی و جنسیتی
چهارم) کسب درآمد از اردوگاهها با شرایط پذیرش مکمل

۳۳) دانش آموزان و اجتماع

(الف)

- اول)** تقریباً هیچ مسئولیت اجتماعی از حیث دانش آموزی ندارند
دوم) اکثریت آنان آمادگی و مهارت منسجم و تمرین و تثبیت شده ای برای دوران پس از دانش آموزی کسب نمی کنند

(ب)

اول) باید یادگیری و دریافت مسئولیت های خانوادگی و اجتماعی با همکاری خانواده ها و سایر نهادهای تربیتی مانند مساجد و بسیج جزء موظفی دوران دانش آموزی شود

دوم) متناسب با سن و جنسیت باید مسئولیت هایی در قبال جامعه، محیط زیست و ... تحویل بگیرند

۳۴) سند تحول (به مثابه نقشه راه کلان)

(الف)

اول) عدم مطالعه و اشراف کافی اکثر مدیران ستادی و صف از محتوای سند و ملحقات آن

دوم) عدم تولید ترجمه های واسطه ای و مدرسه ای از سند

سوم) عدم توجیه و راهنمایی معلم برای فهم ربط سند با سرفصل های کتاب های درسی و وظیفه معلم

چهارم) نبود الگوهای عینی در دسترس مدارس و معلمان

(ب)

اول) اشراف بر محتوای سند و ملحقات زنجیره ای آن، شرط مسئولیت سپاری

دوم) تولید ترجمه های پایین دستی و ساده از روش های اعمال سند

سوم) توجیه معلمان در کتاب راهنمای معلم (چهارم) ایجاد و توسعه مدارس الگو در اجرای سند

۳۵) مقررات زدایی و روان سازی سازمان

(الف)

اول) اذعان ستاد و صف به فراوانی بخشنامه ها و آیین نامه ها
دوم) تزامم ها و تکرارهای گیج کننده و خسته کننده برای فعالان میدانی

سوم) کاهش چشمگیر استقلال حرفه ای و تخصصی بویژه در مدارس
چهارم) بروز یکی از دو نتیجه بی تفاوتی افراطی به بخشنامه های بالادستی یا انفعال نیروها و عدم تحرک لازم به بهانه عدم وصول دستورات بالادستی

(ب)

اول) ضرورت باز طراحی فرایند ها برای روان سازی و سپس مقررات زدایی آگاهانه
دوم) تعریف روشن محدوده های ابلاغی و محدوده های استقلال مناطق و مدارس
سوم) به رسمیت شناختن ابتکارات و خلاقیت مدارس در چارچوب های معین و تشویق و به اشتراک گذاری در شبکه ی کشوری مدارس

۳۶) اراده جمعی و انسجام و انگیزه ی تحرک در ستاد مرکزی وزارت

(الف)

اول) هر اثرگذاری مثبت در وزارت نیازمند انسجام ستاد مرکزی است
دوم) برخی اعضای فعلی ستاد به اختلافات جدی نظری و عملی ستاد اذعان دارند

سوم) جزیره ای عمل کردن بین معاونت ها و بخشهای اصلی مشهود است

چهارم) بی انگیزگی برای تحرک و نا امیدی از تغییر در برخی اعضا به علت عدم چرخش نخبگانی و ماندگاری های بی بازده در رده های بالا

ب)

اول) ضرورت اعتقاد وزیر به چرخش نخبگان و جسارت تغییرات هوشمندانه

دوم) اعتقاد و پایبندی همکاران به اقدامات یکپارچه و فرایندی
سوم) جابجایی و تغییر اعضای نا هماهنگ در ستاد مرکزی در عین احترام

چهارم) پیامد سنجی های لازم از عملکردها برای تشویق ابتکارات و تحرک ها و جلوگیری از رکود و تکرار

اللهم اجعلنا مجدد دينك ومحبي شريعتك

